

LEXNOVA NYHETER

7 miljoner till Göteborgs stad när entreprenör fällde 134 träd

Publicerad
24 JAN 2024

Göteborgs stad får nära sju miljoner kronor för avhjälpande sedan en entreprenör fällt 134 träd utan att det ingick i uppdraget. Felet var väsentligt och för den som tagit del av förfrågningsunderlaget kan det, enligt tingsrätten, inte råda något tvivel om att träden skulle behållas.

VästMark Entreprenad AB har utfört arbete åt Partille kommun inom en entreprenad avseende området Gökegård i Öjersjö inom Partille kommun.

Under år 2020 upphandlade kommunen entreprenadarbeten. Västmark vann upphandlingen beträffande fyra utförandeentreprenader: en anläggningsentreprenad kallad "Huvuddel 1", en anläggningsentreprenad kallad "Huvuddel 2" samt två mindre delentreprenader avseende gatubelysning m.m. kopplat till de båda anläggningsentreprenaderna. Målet rör främst Huvuddel 2.

Västmark har utfört arbete inom entreprenaderna och fakturerat kommunen som har vidgått att fakturorna i och för sig är riktiga men inte erlagt betalning, med hänvisning till sin rätt att innehålla beloppet. Grunden för innehållandet är att kommunen anser sig ha rätt till ersättning för avhjälpandekostnader och prisavdrag, vite eller skadestånd, allt på grund av att Västmark, inom entreprenaden, har avverkat träd som enligt kommunen inte skulle avverkats.

Parterna är överens om att de 134 träd som målet rör har avverkats. Träden finns utmärkta på ritningarna L-30.1-20 (aktbilaga 18), som rör området "Naturlekplats", och L-31.1-30 (aktbilaga 19), som rör området "Spång", ett stråk mellan lekplatsen och Kåsjön.

Parterna är inte överens om det följer av parternas avtal att Västmark skulle avverka eller behålla de träd som har avverkats. Parterna är inte heller överens om vilken konsekvens det får om Västmark har avverkat träden i strid med avtalet.

Västmark har yrkat att tingsrätten ska förplikta kommunen att till Västmark betala 12 940 494 kronor som kommunen innehållit som prisavdrag på grund av de fällda träden. Västmark har gjort gällande att man varit av uppfattningen att avtalet inneburit att träden skulle avverkas.

Göteborgs tingsrätt konstaterar först att det inte är fastställt att det funnits någon gemensam partsvilja kring huruvida träden skulle avverkas eller inte. Det finns därför anledning att göra en objektiv bedömning av parternas avtal.

Parterna är överens om att det i förfrågningsunderlaget, som Västmark hade tillgång till, fanns två filer med namnet "MF med beskrivande text huvuddel 2", varav en var en Excelfil och en var en pdf-fil. I underlaget fanns även ritningarna L-30.1-20 och L-31.1-30 (aktbilagorna 18 och 19).

En utgångspunkt måste vara att både pdf- och Excel-handlingen samt ritningarna utgör kontraktshandlingar, eftersom de direkt eller indirekt hänvisas till i de administrativa föreskrifterna och eftersom de var med i det förfrågningsunderlag som Västmark lämnade anbud över. De får därmed anses vara handlingar som är fogade till kontraktet eller angivna som gällande för kontraktsarbetena (ang. ritningar, se även Ingvarsson och Utterström, Tolkning av entreprenadavtal, JUNO version 1, s. 53).

För den som läser både pdf-dokumentet och Excel-dokumentet med samma namn måste det, menar rätten, stå klart att pdf-handlingen utgör en mängdförteckning med tillhörande beskrivande text och att Excel-handlingen utgör en lista som entreprenören ska ange sina priser i, i enlighet med föreskrifterna i AFB.53 (aktbilaga 34, s. 11). Den ifyllda listan blir sedan en prissatt mängdförteckning, som underförstått hänvisar till innehållet i pdf handlingen, men också till andra kompletterande handlingar, t.ex. ritningar. En sådan tolkning stöds ytterligare av att ritningarna över områdena (aktbilagorna 18 och 19) tydligt anger att träden ska behållas.

För den som tagit del av samtliga handlingar i förfrågningsunderlaget kan det, sammanfattar tingsrätten, inte råda något tvivel om att det arbete som beställts inte innefattade att ta ned de aktuella träden, utan att dessa tvärtom skulle behållas.

Enligt parternas avtal skulle träden alltså behållas. Västmark har trots detta fällt träden. Med denna utgångspunkt är parterna överens om att det föreligger fel i entreprenaden. Kommunen har gjort gällande att avhjälpandekostnaden uppgår till 6 892 750 kronor, exklusive mervärdesskatt.

För fel som inte i väsentlig grad påverkar entreprenadens bestånd, utseende eller möjligheten att använda den på ändamålsenligt sätt finns det inte någon avhjälpandeskyldighet för entreprenören i den utsträckning det skulle vara oskäligt med hänsyn till avhjälpandekostnader och andra omständigheter. I sådana fall är beställaren i stället berättigad till avdrag på entreprenadsumman med belopp som motsvarar skillnaden mellan värdet på entreprenaden i kontraktsenligt respektive felaktigt skick. Beloppet ska dock inte vara mindre än den besparing som entreprenören gjort genom det felaktiga utförandet. (Se AB 04 kap. 5 § 18.)

Avverkningen har lett till att det inte finns något träd kvar på naturlekplatsen och att det är en bred "gata" längs med spången ned mot sjön. Detta har framgått bland annat av den syn som tingsrätten hållit. Det som nu finns på platsen är en lekplats med skog bakom, snarare än en naturlekplats som är integrerad i skogen. Inte heller spången ger känslan av att vara integrerad i naturen. I stället för att gå genom skogen går den mellan två delar av skogen. Resultatet har således, konstaterar tingsrätten, blivit något helt annat än det som projekterades och avtalades. Mot denna bakgrund bedömer tingsrätten att det, i den del kommunen så gjort gällande, är fråga om ett sådant väsentligt fel som avses i AB 04 kap. 5

§ 17.

Kommunen får dock nöja sig med ersättning för avhjälpandekostnader på 6 892 750 kronor exklusive mervärdesskatt. Något prisavdrag blir det inte då kommunen inte visat att avverkningen av träden inneburit att entreprenaden blivit mindre värd.

Det ska varken utgå ersättning för avhjälpandekostnad eller prisavdrag för 23 av de avverkade träden då kommunen inte kommer att återplantera dessa. Kommunen har utformat sin grund på så sätt att det i så fall görs gällande ett skadeståndsanspråk. Övriga andrahandsgrunder är inte tillämpliga.

Kommunen har begärt skadestånd för de avverkade träden och för omprojekteringskostnader. Västmarks vitsordande av skäligt skadestånd är inte tillämpligt, eftersom tingsrätten bedömt att kommunen har rätt till ersättning för avhjälpandekostnader. Något skadestånd ska dock inte utgå. Mot bakgrund av att det inte synes vara önskvärt att återplantera de 23 träd som inte omfattas av återställandeplanen, utan att en återplantering tvärtom skulle innebära svårigheter att nyttja lekplatsen och få den godkänd, framstår det inte som att värdet på entreprenaden är lägre utan träden.

VästMark Entreprenad AB ska ersätta Partille Kommun för dess rättegångskostnad med tre fjärdedelar, det vill säga 1 826 660 kronor jämte ränta.

Mikael Kindbom

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Skadeståndsrätt](#), [Avtalsrätt](#), [Entreprenadrätt](#), [Köprätt](#), [Offentlig upphandling](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skraddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter